GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siese luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 78. **Sambata, 11|23 Iuliu** **1881.**

Cu *1 Iuliu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fóia pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Cris'a in Austri'a.

Brasiovu, 11/23 Iuliu.

Austri'a trece adi printr'o crisa grea. Ceea ce agita spiritele in acésta parte a monarchiei dualistice nu mai este o simpla cestiune ministeriala, ci cris'a se estinde multu mai departe, ea este o crisa nationala par excellence si privesce chiaru sistemulu de guvernare, basele de constituire ale imperiului intregu.

Se fia óre Austri'a in viitoriu statu alu nationalitatiloru, ori se fia unu statu nationalu? Eata despre ce se tractéza astadi dincolo de Laita. Germanii Austriei sustienu, cá si Maghiarii: Statulu suntemu noi! Cehii, Polonii, Slovenii si Romanii le respundu: Statulu nu 'lu compuneti numai voi, ci mai suntemu si noi aci, de aceea pretindemu se fimu toti egali!

Barbatii de statu austriaci au esperimentatu prea multu in directiuni opuse desvoltarei naturale a acestui imperiu poliglotu. S'au comisu in deceniile din urma prea multu erori, asia cà acuma voindu chiaru a pasi pe cararea salutara trebue se intimpine o multime de pedeci aprópe nedelaturabile.

Déca guvernulu austriacu ar' fi inaintatu cu energia si cu constantia pe cararea, pe care apucase la 1860, realisandu marea programa a egalei indreptatiri nationale in statu, resbelele ce au urmatu la 1866, 1870 si 1877 nu ar' fi aflatu monarchi'a neconsolidata in intru. Atunci formatiunile de noue staturi, ce s'au sevêrsitu giuru impregiurulu acestei monarchie nu ar' fi mai potutu constitui unu periculu pentru ea, prin poterea de atractiune ce-o potu esercitá asupra diferiteloru elemente din care se compune. Austro-Ungari'a avendu in sinulu ei popóre libere si multiumite ar' fi devenitu ea singura unu centru de atractiune puternicu pentru gintile inrudite d'impregiuru.

Evenemintele din Cislaitani'a ne arata adi evidentu, càtu de intardiatu a venitu actiunea de impacare inaugurata de càtra ministeriulu Taaffe. Suprematí'a dualistica a elementului germanu si maghiaru in monarchia a duratu deja prea multu, decàtu cá sè se póta schimbá sistemulu fara sguduiri interióre. Cabinetului Taaffe i-a succesu ce-i dreptu a luá frênele guvernului din manile centralistiloru nemti, dér' ia impinsu de alta parte in opositiune inversiunata, care este cu atàtu mai periculósa, cu càtu si-a scrisu pe stindartulu seu devis'a: In Austri'a trebue se domnésca Germanii!

Fiindu-cà centralistii lui Schmerling si Herbst voiescu germanisarea, ei sunt contrarii cei mai mari a ori-carei impacari si déca Cehii, Polonii s. a. ceru drepturile ce li se cuvine, centralistii striga cà statulu este in periculu de a se slavisá. Acumu de curendu facea „Deutsche Ztg." mari elogiuri d-lui Tisza, pentru-cà nu voiesce se incheia nici unu compromisu, prin care s'ar' poté alterá domnirea esclusiva a rassei maghiare in Ungari'a. Candu se voru convinge si politicii nemti din Austri'a, cà si unitatea statului loru se póte conservá mai bine atunci, candu va avé unu caracteru nationalu germanu? — esclama numit'a fóie.

Miscarea ce a produs'o agitatiunea nationala intre Germanii Austriei iea pe di ce merge dimensiuni mai mari si in sine ea ar' fi puçinu periculósa consolidarii statului, dér' unu motou o redica la o insemnatate fórte amenintiatóre si acest'a este spiritulu germanismului, care nu mai cunósce stavila, nu se mai opresce la fruntaria ci se manifesta cu-o putere elementara, ce nu se póte suprime prin confiscari de diare si prin alte contramesuri ale guvernului.

Ministrulu Taaffe isi implinesce cu tóte aceste numai datori'a ce a luat'o asupra-'si in program'a s'a de impacare, candu arata Nemtiloru estremi o mana tare. Este inse fórte greu a predice, déca mesurile ce le iea dilnicu in contra pressei si a reuniuniloru germane voru avé unu resultatu bunu séu voru contribui numai a nutri amaraciunea, ce pare a fi cuprinsu o mare parte a poporatiunei germane din Austri'a.

Intr'o privintia guvernulu actualu austriacu a doveditu o mare abilitate, cautandu a preparà terenulu impacarei nationalitatiloru prin mesuri administrative favorabile nationalitatiloru si prin purificarea administratiunei de acele elemente, cari sunt contrarie impacarei. Dilele aceste s'au facutu unele schimbari insemnate in posturile mai inalte administrative din Boemi'a si alte tieri. Faptulu acest'a ilu inregistréza organulu lui Rieger cu bucuria, cá pe unu bunu inceputu.

Nemtii respundu la tóte mesurile guvernului prin a se plange cà sunt asupriti si prin a apelá la important'a si puterea elementului germanu. Situatiunea e càtu se póte de seriósa.

Déca ar' invinge ide'a nationala germana in Austri'a atunci sórtea imperiului ar' fi sigilata, discompunerea lui ar' fi numai o cestiune de timpu. Comitele Taaffe si cei ce stau la spatele lui semtu si vedu acést'a, de aceea ei trebue se mérga inainte pe calea impacarei, càci ori-ce pasu inderetu ar' poté deveni funestu pentru viitoriulu intregei monarchie.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Diarulu germanu „Augsb. Allg. Ztg.", scrie cu privire la modulu, cum s'au facutu alegerile in Ungari'a, intre altele: Cabinetulu Tisza intrece si pe guvernulu arbitrariu alu lui Napoleon, care punea candidaturi oficiale. Indata ce s'a ficsatu timpulu, candu sè se faca alegerile, incéta in comitatu ori-ce administratiune, administratiunea stagnéza pe deplinu. Incependu dela comitele supremu pêna la celu din urma scriitoriu alu comitatului, ba si pêna la ultimulu panduru — toti pornescu spre a „cortesi". Promissiuni, amenintiari, avansuri in bani, amende, tóte mediulócele possibile se intrebuintiéza, spre a castigá pentru candidatulu guvernului voturi. Legea penala ungurésca e, ce-i dreptu, fórte severa pentru asemeni abusuri, dér' cu-i 'i pasa de legea penala, déca functionarii dela justitia sunt cei mai mari „Cortesi!"

Neintielegerile intre Nemtii si Cehii din Boemi'a au ajunsu la culme. Certele d'intre studintii dela universitatea din Prag'a sunt cea mai viua espressiune a marei incordari, ce domnesce intre ambele nationalitati. Escessele intemplate dilele trecute in Prag'a, au spariatu pe tinerii nemti, si era temere, cà in tómn'a viitória voru lipsi multi dela universitate. Din caus'a acést'a comitetulu studentiloru germani a publicatu unu apelu, in care provóca pe studentii germani se nu parasésca cumva universitatea, si sè se infaçisiedie la inceputulu cursului viitoriu in numeru càtu se póte de mare. Cá respunsu indirectu la acésta provocare, a publicatu si societatea de lectura ceha unu apelu catra studentii cehi, in care dice: „Ve invitamu, fratiloru, la Universitatea din Prag'a, pe care a fundat'o pentru noi Cehii, regele nostru Carolu IV, fiindu tocmai acuma de lipsa, cá se fimu representati in numeru càtu mai mare, càci timpulu nu mai este departe, candu vechi'a si venerabil'a Ferdinandea (universitatea) va primi unu nou lustru prin introducerea scumpei nóstre limbe materne!"

Neue freie Presse scrie cu privire la cestiunea Dunarii urmatóriele:

„Dupa cum se afirma, de unu timpu incóce deosebirile de vederi intre Angli'a si Austri'a relativu la tóte cestiunile orientali devinu mai incordate. In cestiunea bulgara, guvernulu anglesu a sprijinitu partid'a opositiunii principelui, caruia cabinetulu austriacu i-a aretatu tóte simpatiile s'ale. Incàtu privesce opositiunea Turciei contra dorintieloru Austriei, in conferinti'a de patru, se crede cu siguranti'a, cà acésta opositiune este a se datori influentiei anglese. Relatiunile acestoru duóe puteri sunt si mai incordate in cestiunea Dunarii, care pêna acuma nu a datu nici unu resultatu si nici nu va puté da, fiindu cà chiaru aici diferintiele sunt de natura de principiu. Noi, basati pe informatiunile cele mai bune, suntemu in stare a dá o viua icóna despre starea lucrului in cestiunea Dunarii.

„Angli'a se pune pe terenulu tractatului din Berlin, in care, dupa afirmarea s'a, nu e proveduita instituirea unei comisiuni mixte, dupa cum a propus'o Austri'a in Anteproiectu. Dupa parerea guvernului anglesu, comissiunea mixta, ar' fi numai o derivatiune a comissiunii europene dunarene si subordinata acesteia. D'inpotriva Austri'a doresce o comissiune mixta independenta, care sè se institue speciala pentru lini'a Galati-Portile de feru. Dupa cum e cunoscutu Angli'a doresce, cá sè se dè comissiunei europene unu dreptu generalu de recursu. Acestu dreptu de recursu se consté in aceea, cà in tóte cestiunile, chiaru si in acele, in care s'a intrunitu unanimitatea, se póta oricare membru din comissiunea européna séu chiaru unu omu privatu, care e interesatu, se apeleze la hotarirea comissiunii europene. Prin acésta e naturalu, cà comissiunea mixta, in sensulu Angliei, este ilusoria, si nici se póte primi de càtra Austri'a. De aceea delegatulu germanu a facutu unu amendamentu, cà, déca comissiunea mixta nu 'si ar' intruni unanimitatea, liberu se fia ori-care membru alu comissiunii europene se apeleze la acésta in casulu unei cestiuni de principiu. Dupa aceea comitele Haymerle a espusu puteriloru semnatórie, prin o nota lunga, punctulu de vedere alu Austriei cu privire la deosebirea intre cestiunile de natura administrativa si intre cele de principiu. Angli'a inse respinse acestu punctu de vedere si propuse, cá comissiunea européna se hotarésca in fia-care casu, déca este o cestiune de principiu séu de forma. Acésta propunere s'a respinsu in dilele din urma de cabinetulu austriacu si d'atunci nu s'a mai inceputu negotiare. Pre càtu a fost mai mare speranti'a la inceputu in cercurile diplomatice in privinti'a unei intielegeri, cu atàtu mai fara sperantia s'au aretatu prospectele unei intielegeri, cu tóta interventiunea de impaciuire a celorulalte puteri.

„De aici vine si impregiurarea, cà Austri'a 'si propune se aiba cá punctu de vedere, cà déca Angli'a in cestiunea comissiunei mixte nu voiesce a cede in sensulu ante-proiectului, atunci nici comissiunea européna nu va mai existe, ci se va desfiintia. Acum inse e induoéla, cà nerealisarea unei comissiuni mixte dupa placulu Austriei ar' puté

se aduca desfiintiarea comissiunei europene, dupa ce in tractatulu de la Berlin nu s'a prevediutu instituirea unei comissiuni mixte, in sensulu Austriei. De óra-ce Angli'a persiste pe terenulu tractatului de la Berlinu, trebue a se aduce la ordinea dilei in sessiunea de tómna a comissiunei europene sórtea acestei comissiuni, inca inainte de a se deschide desbaterea asupra ante-projectului. Comissiunea européna trebue se hotarésca déca Austri'a este indreptatita a propune desfiintiarea ei, dupa ce acésta nu a corespunsu dorinteloru esprimate in ante-projectulu referitoru la instituirea unei comisiuni mixte."

„Daily News" scrie urmatórele despre cele petrecute in adunarea nationala bulgara din Sistov:

Diminétia la 11 óre se adunà sobrani'a intr'o constructiune de lemnu, intocmita anume spre acestu scopu. Localulu de forma amfiteatrale era plinu de deputati. De a stanga principelui státea exarhulu si episcopii si puçinu mai inapoi membrii corpului diplomaticu in uniforma. Principele era imbracatu in uniforma de colonelu rusescu. Dupa ce a cetitu o scurta alocutie de multiamire, rugà camer'a se-i dè puterile amintite prin decretulu din 9 Maiu. Unu deputatu strigà numai de càtu: Primimu! Dupa aceea s a sub-scrisu declararea de representantii poporului, séu mai bine disu majoritatea, care nu scie scrie a pusu semnulu crucei. Principele se multiami si declarà sedinti'a inchisa. Indata dupa aceea s'a impartitu o proclamatiune. Deputatii liberali nu au fost presenti. Dupa aceea s'au tienutu rugaciuni de multiamita de càtra clerulu, ce era imbracatu in vestminte bisericesci.

Ast-felu scapà Bulgaria de constitutiunea s'a.

Diarele anglese ataca in modu vehementu pe principele Bulgariei din caus'a loviturei de statu. Eata ce dice „Daily News", dupa ce descrie decursulu adunarei dela Sistow:

„Printiulu Alesandru alu Bulgariei, a induplecatu, prin violentia si insielatiune o camera ignoranta, se desfiintiéze constitutiunea, ce jurase se pastreze, si se faca din Domnu unu stapanu absolutu alu Bulgariei. Noi nu credemu, cà poporulu bulgaru ar' puté càstigá ceva, conciliandu-se cu acestu principe. Cu neputinti'a este si sè se incréda intr'insulu. Cu càtu printiulu ar' esi mai iute din Bulgari'a, cu atàtu mai bine va fi de poporulu bulgaru. Cu càtu Bulgari'a se va scapá mai in graba de printiulu Alexandru si se va impreuna cu Rumeli'a Orientala, cu atàtu mai favorabili voru fi sortii, de a se puté numerá, impreuna cu Greci'a si Romani'a, intre statele prospere, homogene si de sine statatórie in guvernarea loru!"

Diarulu bucurescénu „Telegrafulu" primesce dela Neapoli urmatórea scrisóre:

Micu a fost voiagiulu meu, dér' multe lucruri am vèdiutu. Cu anim'a strinsa de durere ve potu spune, cà o apropiare intre Françi'a si Itali'a e aprópe ímposibila, celu puçinu in momentele de facia. Pretutindeni am observatu spiritele aprinse; pretutindeni Italianii suntu inversiunati contra Francesiloru, càrora le dà calificarile cele mai rele din lume si candu dicu italianii, intielegu lumea cea culta, ear' nu si poporulu mai de josu. Elu, sermanulu, lipsitu si incatusiatu de Iesuiti, se ingrijesce de màncare si de feste, si nu are nici timpulu, nici capacitatea de a se pricepe in chestiuni politice. Tóte diarele, cu mici esceptiuni, au trecutu ori-ce margine; in fia-care numeru se intrecu care de care in a adresá injurii unele mai grosolane de càtu altele bietei Françie. Ele singure recunoscu, cà Itali'a nu ar' fi in stare actualmente a se mesura cu Françi'a, si cu tóte acestea atàtu de mare le este inversiunarea, incàtu nu incetéza de a dori resbelulu. L'Epoca, diaru ilustratu, de la cestiunea Tunisului incóce, nu contine alte ilustratiuni de càtu Françia batjocorita.

In aceeasi dispositiune, vedemu si parte din diarele francese. Sunt càte-va dile, intr'o convorbire, unu francesu, unu personagiu politicu, mi-a disu: „Mai lesne vomu renuntiá la revansi'a cu Germani'a, de càtu vomu uitá, cá se damu o buna lectiune italianiloru. Ingratitudinea, ce ei o arata catre bine-facatorii loru, merita acésta lectiune." — Déca inse si francesii acusa pe italiani de ingratitudine, nu au dreptate. Unu poporu nu este cá unu individu. A se pretinde de la unu poporu recunoscintia, candu e vorb'a de o cestiune de statu, insémna adese ori a-i pretinde servilismu, injosire, etc., si apoi ce altu, déca nu recunoscintia, insémna Savoi'a in puterea Françiei?

Ori cum aru fi, acésta terebila inamicitia ofera unu tristu spectaculu pentru popórele de ginta latina, si mai alesu pentru noi romanii, cari avemu ochii atintiti catra marile tieri surori, pentru cá se putemu ocupá rangulu, ce ni se cuvine in concertulu europeanu. Candu panslavismulu si pangermanismulu face asié de repedi inaintari catra tint'a loru, si acésta pe ruin'a altoru nationalitati, óre noi, popórele latine, n'ar' trebui se lasamu la o parte cestiuni de ordine secundara si se stamu in totu-dé-una strinsu uniti, cá nu vr'odata se fimu surprinsi de inamicii gintei nóstre, cari nu astépta de càtu o astu-felu de ocasiune? Bismarck scie se faca curte, scie se atinga córd'a simtitória a fia-caruia, numai scopulu se si'lu ajunga.

Faimosulu pretendentu alu Spaniei, burbonulu Don Carlos, a fost isgonitu din Françi'a din causa, cà a luatu parte la o manifestatiune a partidei regalitatii si s'a esprimatu publicu in modulu celu mai vatematoriu asupra Republicei, luandu o positiune demonstrativa, pe care guvernulu n'a mai putut'o suferí. „Candu trebue se plecu?" intrebà Don Carlos pe comisarulu de politia. — In timpu de 24 óre, totusi ministrulu ve va dá unu terminu mai mare, déca 'lu veti rogá — „Eu nu ceru nici-o binefacere", respunse Don Carlos. Protestulu ce a voitu se 'lu faca acest'a nu a fost primitu de comisariu. Soçi'a si copii lui Don Carlos au remasu in Paris, elu a plecatu la Londra.

Miscarile electorali.

Teaca 10 Iuliu 1881.

(Fine.)

Nu me potu retiené, cá se nu amintescu, cà intre cei 46 preoti romanesci a fostu si unulu tradatoriu, care nu s'a genatu pentru unu blidu de linte asi tradá natiunea si pe ai sei! Dieu pentru o sticlutia cu vinarsu, a se lepeda de Dumnedieu, si de acea Evangelia, pe a carei antai'a pagina sta scrisu: preoti cu crucea in frunte! Nu 'i a fostu frica, cà va crepá pamentulu si ilu va inghiti? Inse nu a crepatu, nu, càci spurcatului seu cadavru, infeutatitelor sale sentimente, intunecosului seu spiritu, si suspitiosei sale cautaturi nici acela nu voiesce ai da locu, eara preotii cei adeverati, cá ministrii lui D-dieu si ai sacrei religiuni, si representantii apasaţei natiuni romane, suntu cu totii decisi pretutindenea alu contemná, alu eschide din tóte relatiile colegiale, pe drumu, piatie si têrguri alu scuipá, càci in adeveru alt'a nu merita.

In Comun'a Siopteriu suntu 41 de alegêtori, cea mai mare parte romani. Prêotulu greco-catholicu de acolo, numitu Török Daniel, de nascere de acolo, impreuna cu fratii lui, si cu rudeniile nevestei sale, care se numesce preuteasa, au facutu unu steagu cu tricoloru maghiaru, au cusutu pe elu cu litere mari „Eljen Baró Kemény János" si astfeliu cu duoi tîganusi dicêndu in cetere, (din vióra) si cu 6 romani votisanti au venitu la Teaca, s'au pusu inaintea locuintiei mele (Gr. Vitezu), fratele popii tiindu stégulu, apoi s'au dusu cu pop'a cu totu la loculu de votare, in frunte pop'a apoi ceilalti 6 romani, fratii lui si rudeniile preutesei cu toti au voţatu pentru B. Kemény János. Acést'a s'a intemplatu in 24 Iuniu 1881 la 2 óre dupa amédi. Apoi fratii popei cu steagu cu totu s'au dusu pentru a'si mancá lintea la més'a prostiloru, ear' pop'a Törok Dani s'a dusu cu presiedintele comissiunei si proprietariu in Comun'a Siopteriu Sico Lajos la més'a domnésca, unde sub decursulu prandiului d-lu notariu superioru comitatensu Bonis Isţvanu cu consemnarea Conferintiei din Sibiiu si a decisiuniloru aduse, cum dise elu, de o multîme de nimeni (égy csomo semi által) intru unu toastu a glorificatu pe preotulu Törok Daniel din Siopteru cá pe celu d'antaiu si mai mare patriotu romanu pêna la alu treilea ceriu!

Dupa prandiu camu pe la 5 óre pop'a Törok Dani in stare de „bene sonantibus" merge la vale, eu siedeamu pe podu inaintea locuintiei mele, me complimentéza, iuse eu i-am disu, ce ai facutu pop'o? te ai facutu tradatoriu? nu te temi, cà te va trasni D-dieu? — Si sciti ce mia respunsu? Am fostu silitu, am trebuitu a me dá dupa peru. Astfeliu am mancaţu, si beutu bine si diurnumulu mi l'am primitu! — si cu acesţea s'a departatu.

Trebue se anotezu, cà d-lu Siko Lajos pe la 3 óre, candu s'a dusu cu pop'a Török Daniel la mésa, trecêndu pe dinaintea locuintiei mele, eramu in fereastra. D-lu Siko m'a agraitu, — Vitéz ur! nem jön ebédre, — köszönöm nem, én pasivista vagyok, — Hát mgos ur! azt a rühös Popát hol fogta fel? — Ez az én Popám! — Legyen boldog véle, — Alázatos Szolgája.

S'a mai intemplaţu si altu scandalu: Bietulu Reu Iosifu, nobilu din Milasiulu mare, omu trecutu de 70 ani, cunoscutu de opositionalu caseloru nationale inca dela alegerile din anii 1863, omu cu idei nobilitare si scàlciate, — neascultandu de sfatulu junelui preotu Ioane Hoszu de Milasiulu mare au venitu la Teaca pentru a votá, apoi a mancá si bé, ce tóte s'au intemplatu. Mortu de beatu a pornitu catrà casa cu alti 3 consoçi ai lui, ear', candu a fostu in dreptulu postei, o trasura cu 4 cai, in care siedeau 3 domni si unu servitoriu, venindu dela més'a cea Domnésca in stare bine traita, au trantitu pe bietulu Reu Iosifu josu; cai si carutia au trecutu peste densulu asié càtu bietulu Reu Iosifu au capetatu mai multe lovituri, si rani. Astfeliu a batutu D-dieulu Romaniloru pe Reu Iosifu insusi prin maghiarii, pentru cari au votatu. Primiti s. c. l.

Gregoriu Vitézu.

Restoltiu, 14 Iuliu 1881.

Onorate Dle Redactoru!

In Nr. 73 alu „Gaz. Trans." cetiiu unu articlu din Siomcuta-mare, scrisu de Dlu Dr. I. P., cá respunsu la alti articli dati de acolo in caus'a alegerei de deputati. Dlu corespondentu pre sine si ai sei ii depinge cá pe nisce romani generosi, barbati mari cu popularitate, ómeni dibaci si cu védia (?) dascàlindui pe toti ceilalti. La acelu articlu, eu cá ardeleanu cunoscêndu impregiurarile voiu a reflectá urmatórele:

„Celu mai mare romanu" Zsiga „bácsi", óre in zelulu seu nationalu a nascocitu intrig'a de a pasi de candidatu de deputatu, cu programa antinationala in Cehulu Silvaniei, óre de multu zelu romanescu a scrisu cuviosiei sale Protopopului din Basesti si altoru sànti parinti romani si unguri, sèi faca partida contra Dlu G. P. pe care nu 'lu iubescu Ungurii?! Déra, ce e dreptu, Zsiga bácsi nici 10 candidatori nu 'si potù aflá.

Apoi politic'a Dlui Jóska „bácsi" cunoscuta inca depe candu potea politisa, déra nu vei presupune Dle conrespondinte, cà noi amu crede, cà parintele Dtale pentru ceva interesu nationalu romanu n'a primitu postulu seu la tabla, ferit'a ceriulu, nu... Caus'a a fostu cu multu mai egoistica! dér' totu atunci si-a gàtatu si politic'a si rolulu.

Apoi Dle corespondentu descendinte. Cutezi a dascali pe acei barbati romani, càroru nici in urma nu le vei puté calcá? Dóra cugeti a fi chiamatu a duce rolu? Nimene nu te iea in séma. Déca Dtale 'ti trebue osu de rosu, puçinu ne pasa, dér' nu te blama, voindu a dehonestá pe altii, nu provocá, nu 'ti pune numele in publicu sub compositiunea altuia. Cei ce te cunóscemu nu vomu crede, cà esti capabilu a compune unu asié articlu cá si sub care ti-ai scrisu numele.

Nu dori sei descoperimu „res gestas" dela acést'a si dela alte alegeri, unde ai figuratu totu ca mameluccu venendu dupà interese personali, pentru cà nu vei secera mare gloria.

Pentru ce ataci Dta pre Dnii Andreiu Medanu, Niculau Nilvanu, si alti anteluptatori, bine cunoscuti innaintea intregului poporu romanu? Remani mai bine cortesiu cum ai fost si esti, nu face intrige intre noi, nu'ti rumpe limb'a Dtale cu limb'a nóstra, pe care nu-o sci si nici nu vréi se-o scii, precum insusi dici; dér' nu ne nici amagi, cà Dvóstra cu parintele Jóska bácsi si cu Unchiulu Zsiga bácsi, fosti capitani de pia memoria in districtulu quondam alu cetatii de peatra. ati fi chiamati a face politica si a duce rolu, Primesce dle Redactoru s. c. l.

Ananie Margineau,
proprietariu romanu.

O programa politica curiósa.

In timpulu de façia nu se intempla minuni, se petrecu inse adeseori lucruri, cari ne surprindu si atunci numimu aceste lucruri: minunate. Unu asemenea minunatu productu alu archipastorescei ingrigiri este o programa ce-o imprumutamu din diarulu „Luminatorulu" si care pórta titlulu „Program'a politica si electorala a Escel. Sale d-lui archiepiscopu si metropolitu Mironu Romanul." Ea suna asia:

„Romanii de sub corón'a ungara, cari possedu dreptulu de alegere si prin subscriere ori in altu modu declaratu voru primi acestu programu, forméza o partida politica independenta sub numirea:

„Partid'a constitutionala romana" pentru a careia activitate la alegerile dietali, cá liniamente generali de programu se enuncia urmatórele:

1. Scopulu principalu alu partidei constitutionale romane este: a lucrá pentru consolidarea statului prin realisarea principieloru europene de libertate, egalitate si fratietate; spre acestu scopu.

2. Partid'a constitutionala romana se pune pe basele dreptului publicu alu Ungariei, regulatu prin Art. XII alu legiloru din anii 1865/7 si prin art. XLIII alu celoru din anulu 1868.

3. Partid'a constitutionala romana va conlucrá in generalu pentru institutiuni legislative, prin cari se se inlesnésca si asigure progressulu poporului in cultura si in bunastarea materiala.

4. Partid'a constitutionala romana và lucrá in specialu pentru institutiuni, prin cari sè se restabileze si conserve bun'a armonia intre diferitele nationalitati ale patriei, si sè se asigure deplin'a respectare si liber'a desvoltare culturala a nationalitatiloru nemaghiare.

5. Partid'a constitutionala romana va nisui cu preferintia pentru sincer'a infratire a elementului maghiaru cu celu romanu, care se faca possibila si se produca indestulirea justeloru pretensiuni, ce le au romanii, cá unu poporu istoricu compactu in patri'a comuna.

6. Partid'a constitutionala romana, in principiu nu va formá opositiune facia de partidele esistente in tiéra, cari stau pe basele dreptului publicu atinsu in punctulu 1; inse pena candu acelea partide nu voru abandoná intentiunile loru speciali de a slabi elementele nemaghiare, si nu voru adoptá in programele loru si nu voru pune in lucrare respectarea si sincer'a sprigiuire a nationalitatiloru din patria, in specialu a acelei romane: pena atunci partid'a constitutionala romana nu va intrá in solidaritate cu nici un'a din acele partide.

7. Partid'a constitutionala romana va lucrá pentru egal'a indreptatire in statu a tuturoru confessiuniloru recunoscute si pentru libertatea si inlesnirea loru de a-si regulá ele insesi afacerile bisericesci, scolari si fundationali in sfer'a de dreptu a autonomiei loru

8. Partid'a constitutionala romana va participá la alegerile representantiloru dietali, pentru a alege din sinulu seu deputati de nationalitatea romana; éra partideloru de alte programe esceptionalminte va veni intru ajutoriu numai in unele casuri concrete, pentru cari comitetulu permanentu, provediutu in punctulu urmatoriu, va stabili candidatur'a, cu sustienerea positiunei enunciate in punctulu 2, relativu la basele dreptului publicu.

9. Unu comitetu permanentu, alesu de adunarea generala a partidei pentru conducerea afaceriloru electorali, va dispune pe bas'a acestoru enunciate generali, tóte câte in specialu voru fi necesarie pentru organisarea si latirea partidei si pentru o conlucrare armoniósa a tuturoru membriloru ei.

10. Deputatii dietali, alesi pe bas'a acestui programu, voru formá la diet'a tierii unu clubu specialu romanu independente de ori-cari alte cluburi, si obligatu la solidaritate in actiunile loru.

Programulu acest'a se espune pentru subscriere cu acea insemnare, cà indata ce numerulu membriloru partidei se va urcá la 50, se va conchiama adunarea generala constituanta.

Maiu 1881."

Not'a 1. Tecstulu originale alu punctului 8 a fostu acest'a:

„8. Partid'a constitutionala romana va participá la alegerile representantiloru dietali esclusivu, pentru a alege representanti romani din sinulu seu; éra altoru partide de alte programe nu va dá nici unu sucursu, prin urmare alegêtorii romani din acele cercuri electorali, unde ei nu potu avé aspecte de reusire cu candidatulu loru romanu, se voru abstiené cu totulu dela alegere."

Not'a 2. In clausul'a in conceptulu primitivu erá numerulu 100 in locu de 50.

Mocanii din Dobrogea.

D Ingineru I. P. Chihaia publica in „Economi'a Rurala" câte-va importante relatiuni despre Mocanii din Dobrogea. Importanti'a subiectului ne face a reproduce o parte din ele:

Oiti'a este masin'a, care transforma in bani érb'a vasteloru campii din Dobrogea propriu disa*) a Romaniei trans-danubiene; acel'a ce-o conduce si imple cu auru cass'a Statului, este mocanulu.

Din timpuri trecute, Romanii Transilvaneni, mocani economi de vite din Sacele si impregiurimi, precum de asemenea si Tutiuenii de pe la Sibiiu, Selisce si Resinari, treceau earn'a in numeru inse fórte limitatu cu oitiele loru in acést'a parte a tierii si se reintorceau vér'a earasi la munte. — A precisá dat'a, candu a intratu primulu mocanu pe acestu pamentu, 'mi este impossibilu, totu aceea ce se scie inse si ce potu spune este, cà dela 1854, numerulu loru a inceputu a cresce si pamentulu Dobrogei a se acoperi de oui, inmultirea a continuatu, se dice, pêna in timpulu unui pasia, ce se numiea pare-mi-se Resit, candu li s'a pretinsu de acest'a a se face raiale séu supusi turcesci séu in casulu contrariu a parasi Dobrogea, ceea ce s a si intemplatu prin trecerea loru in Basarabi'a. Mocanulu regretá Dobrogea, si oiti'a deliciós'a earba a acestei tieri.

O data cu intrarea nóstra in acést'a provincia, ambii reintra in regretat'a tiéra, si astadi acesti frati romani sunt definitivmente stabiliti in diferite puncte ale Dobrogei. Maioritatea ocupa plas'a Hirsova, Megidi'a si Constanti'a, afara de plas'a Mangali'a de care fugu, pentru motivulu adeveratu constatatu, cà li se bolnavescu oile de carciagu in timpulu verei, cu tóte acestea, aci fênulu fiindu abondantu, revinu earn'a din cele-l'alte arondismente cu oile loru.

Cu privire la specialitatea s'a, mocanulu siefu, economulu de oi séu stapânulu târlei, are pe lênga densulu unu intendentu ce se numesce scutaru, care este omulu celu mai de incredere si caruia 'i confiaza turm'a si cele-l'alte in absenti'a lui; in timpulu verei séu recoltei are unu impiegatu de ordinulu alu doilea, ce se numesce baciu si care este esclusivamente insarcinatu cu transformarea laptelui in branza si cascavalu séu cu predarea lui la casiarele vecine; dupa baciu vinu mulgêtorii si in fine manatorulu, care este celu din urma functionaru alu târlei, adese-ori fara nici unu salariu, extremamente multiumitu de inalt'a s'a positiune n'are câte odata de câtu o singura camasia si aceea cu prea multe ventilatiuni. (Acést'a póte se fi fost fericitulu gasitu de tramisii imperatului din sublim'a poesie a d-lui Rosetti.)

Manatorulu baga oile la strunga, si le mana la mulgêtori; acesti'a, dupa cum se scie, asiediati la micile deschidieturi ale unui umbrariu pardositu cu scanduri inclinate spre ei, prindu oile, le mulgu cu o abilitate nespusa, implu galetile si le ducu pe rêndu spre a versá laptele intr'unu vasu mare, ce se afla in stana.

Credu de prisosu a spune, cà oile se mulgu de trei ori pe di, diminétia inainte de a plecá la pasiune, la amédia-di si séra, precum de asemenea si aceea, cà acestea sunt manzarile, ce stau in totudeuna separate de sterpe si cârlani.

Dupa terminarea mulsului, baciulu dá chiagu laptelui, lasandu'i câte-va óre. Consistenti'a casiului depinde de sciinti'a si dibaci'a acestuia in punerea chiagului. Dupa ce s'a inchegatu laptele, baciulu stringe incetu casiulu si 'lu tramite la casiarii; acést'a in casulu, candu stapanulu seu nu se ocupá cu celel'alte operatiuni pentru transformarea lui in cascavalu.

(Va urmá.)

*) Partea nepadurósa din centrulu Dobrogei.

In memori'a poetului Andreiu Muresianu.

Bistriti'a 13 Iuliu 1881.

Onorata Redactiune! Aci alaturatu amu onóre a ve tramite Consemnarea oferteloru benevole pentru „Monumentulu", ce se va redica poetului laureatu defunctu Andreiu Muresianu dela inteligenti'a romana din Bistritia.

Ales. Szilasi, v. Protopopu 1 fl. Mihaiu Moldovanu, invet. 30 cr. Visoina c. r. locotenentu 1 fl. Iliutz c. r. locotenentu 1 fl. Munteanu sub locotenente in reserva 2 fl. Unu patriotu bunu 1 fl. Ales. Hangea c. r. sub locotenentu 50 cr. Michael Brateanu sub locotenentu 1 fl. Unu romanu 1 fl. Unu Somesianu 1 fl. Cimbulea 50 cr. Unu tergoveanu 1 fl. Cineva 30 cr. Frumosu, capitanu 1 fl. Margineanu 1 fl. Teresi'a Craciunu 50 cr. Constantin Moldovan 40 cr. Samoilu Poppu 1 fl. Niculae Hesfeleanu 40 cr. Vas. Ranta 1 fl. Gabriele Manu 1 fl. Adv. Lica 1 fl. Veduv'a Francu 40 cr. Iacobu Pavelea 50 cr. Nicolau Matheiu 50 cr. Ioane Pavelu 50 cr. Fira Feldrichan 1 fl. Mitru Morosianu 50 cr. Stefanu Berbecari 50 cr. Lazar Dimovics 30 cr. Suma 23 fl. 10 cr. De aci substragêndu se spesele postale 18 cr. v. remanu: 22 fl. 92 cr.

Colectantele.	Presiedintele.
Demetriu Muresianu.	Ales. Szilasi
	v. Protopopu.

Diverse.

(Program'a scóleloru romane din Brasiovu.) Dilele aceste primiramu a XVII-a programa a Gimnasiului mare publicu romanu de religiunea ort. resariténa si a celorlalte scóle secundare si primare impreunate cu acest'a din Brasiovu pe anulu scolasticu 1880—81, publicata de Stefanu Josifu directoru si profesoru. Acésta programa cuprinde in partea I. unu interesantu tractatu despre „Dialectele limbei romane", scrisu de profesorulu Iou Stinghe. Partea a duóa contiene sciri scolastice impartasite de directiune. Dupa aceste scólele centrale romane gr. or. din Brasiovu se compunu astadi din urmatórele institute singuratice; a) Gimnasiu completu de 8 clase; b) scól'a reala inferióra de 4 clase; c) scól'a comerciala secundara de 3 clase; d) scól'a primara (normalu) de baiati cu 4 clase ord. si 1 paralela si scól'a primara de fete cu 5 clase. Pe langa aceste mai esiste: Scól'a de repetitiune pentru copiii si copilele dela 13—15 ani si scól'a pentru invetiaceii dela meserii. Numerulu scolariloru imatriculati la aceste scóle a fost: La gimnasiu 189; la scól'a reala 84; la scól'a comerciala 29; la scól'a primara de copii 273, la cea de copile 174; la scól'a de repetitiune de copii 23, la cea de copile 53; la scól'a de meseriasi 16. In totalu 841 scolari. In anulu trecutu au frecuentatu scólele 917 scolari, resulta prin urmare unu minus de 76. —

Bibliotec'a a sporitu in anulu scolasticu 1880/81 cu 160 opuri. Diare si foi periodicee a avutu 11. Asemenea au sporitu colectiunea de numi si de anticitati, cabinetulu mineralogicu si celu fisicalu cu mai multe piese. Bibliotec'a societatii de lectura a studentiloru (cl. VII. si VIII gimn. si cl. II si III comerc.) se compune din 526 tomuri. Cass'a societatii dispune de 525 fl. — Stipendisti la gimnasiu, scól'a comerciala si reala au fostu 7 scolari cu câte 50—70 fl. In internatulu „Cristurianu" s'au intretinutu cu tóte cele trebuincióse 4 scolari. Esamenulu de maturitate la gimnasiu (cl. VIII) l'au depusu 7 tineri, dintre cari 6 au dobênditu calcululu de „deplinu maturu" si numai unulu de „maturu". Esamenulu de maturitate la scól'a comerciala (cl. III) l'au depusu 5 insi, dintre cari numai unulu a capetatu calcululu de „deplinu maturu". — In 2 Iuliu au depusu esamenu de cualificatiune profesorii Ionu R. Stinghe din limb'a si literatur'a romana si francesa; Artemie Fenesianu din limb'a si liter. maghiara cá studiu principalu si liter. rom. cá studiu auxiliaru; Nicolau Piltia din filologi'a clasica. Feriile cele mari duréza din 5 Iuliu pêna in 31 Aug. st. v. 1881.

(Actiunile bancei nationale romane) se urcasera in timpulu din urma in modu estraordinariu dela cursulu de 500 la cursulu de 2050 de franci. Era evidentu, cà acést'a suire a fost artificiósa, o manevra a unui grupu óre-care de speculanti. Nu erá dér' nimicu mai naturalu decâtu, cá joculu acest'a cutezatoriu sè se deóchie cu prim'a suflare a ventului. Dilele aceste a aperutu bilantiulu semestralu alu bancei in Monit. of., din care se vediù cà profitulu bancei in faptu nu sta in proportiune cu suirea actiiloru. Profitulu intr'unu intervalu de 7 luni si jumetate este de 1,577.511 lei 54 bani, in sine fórte mare, dér' elu provine mai multu din diferenti'a intre cursulu de adi alu efecteloru bancei si acel'a, cu care au fost cumperate. Este prin urmare unu profitu nesiguru, care scadiendu efectele póte se lipsésca de totu. Asemeni consideratiuni au facutu, cà dela 2000 cursulu actiuniloru bancei a scadiutu deja la 1300. Se prevede, cà va scadé si mai multu. Multi lesne creditori voru fi devenitu deja victim'a acestei speculatiuni indrasnetie. Mai multe foi din Bucuresci au atrasu de multu atentiunea publicului asupra nenaturalei procederi cu actiunile bancei nationali si au admoneatu pe publicu, cá se nu 'si prepare prin nesocotinti'a s'a unu micu „Krach". Mai curendu decâtu s a crediutu a sositu „Krach"-ulu si multi voru trebui se platésca cu lacrimi lacomi'a loru de câstigu.

(Fabrica de harthia in Romani'a.) Ne pare cà, de astadata, intreprinderea pentru fondarea unei fabrici de harthia in tiéra va fi incoronata de unu succesu deplinu. Subscriptiunea publica pentru formarea capitalului-actiuni, necesaru intreprinderei, fiindu cu prisosu acoperitu, comissiunea provisoria a societatii s'a intrunitu septeman'a din urma in mai multe siedintie si a hotaritu intre altele a se cere de la guvernu concessiunea pentru fundarea fabricei, depunindu o cautiune de 50,000 lei, a se confectioná titlurile provisorii de actiuni, si a se invitá subscriitorii se verse inca 10% pentru complectarea a 25% necesari, pentru cá societatea sè se considere constituita. In ceea-ce privesce adunarea generala a actionariloru, aflamu, cá ea va avé locu in prim'a Domineca din Septembre, candu se voru desbate actualele statute ale societatii si se va alege consiliulu de administratiune definitivu. C. F.

(Societatea zaharina in Romani'a, usin'a dela Sascutu.) Unu decretu aparutu in Monitorulu oficialu de la 4/16 Iuliu curentu aproba statutele Societatii zaharine dela Sascutu, si autorisa functionarea in tiéra a acestei Societati. Statutele, inserate si ele in diarulu oficialu, fixéza durat'a Societatii la 20 ani. Capitalulu, care la inceputu era defiptu la unu milionu lei, va fi urcatu la 1.100,000 lei prin o nóua emissiune de 200 actiuni a 500 lei fiacare

bucurandu-se de aceleasi drepturi cá cele create 'nainte. Consiliulu de administratie alu societatei e asemenea autorisatu a creá 750 obligatiuni de càte 500 lei, producêndu 30 lei pe anu, si rembursabile in 10 ani prin tragerea la sorti. Societatea are facultatea de a le rembursá si inainte de terminu.

(Superstitia la Rusi.) Tierancele ruse, ce s'au intorsu acasa din pelerinagiulu dela Kiew, povestescu urmatóri'a istoria, despre care jura cà este adeverata: „In Kiew o femea a nascutu de curendu unu copilu cu trei capete. Preotulu refusà se 'lu boteze, si copilulu se transformà atunci intr'unu pesce. Preotulu nu voì se boteze nici pescele, care se transformà intr'o pane, pe care slug'a lui D-dieu o boteză numai de càtu. De abia se facù acést'a, candu resuna de susu unu glasu, care grài astfelu. „Noroculu vostru cà nu ati botezatu nici copilulu monstru, nici pescele, ci panea. Copilulu cu trei capete insémna: fómea, ból'a si mórtea; pescele insemnéza potopulu, ér' panea bucate multe si buna-stare, care o se intre acum in casele vóstre!!!" „Al."

(Maxime de-ale presidentului Garfield.) Unu diaru parisianu estrage din scrisorile si discursurile generalului Garfield, presidentului Stateloru-Unite Americane, câte-va maxime din cele mai pretióse. Le presentamu cetitoriloru, càci merita. Eata-le: — Preferu se fiu invinsu, remanendu in dreptu, de càtu a birui prin nedreptate. — Nenorocirile presente ni se paru totdéuna mai mari, de càtu acelea, pe cari inca nu le amu simtitu. — Unu kilogram de curagiu platesce mai multu de càtu o tona de norocu. — Sufletele cele nobile nu ar' puté trai fara lupta. — Trebue se avemu totdeauna ceva, pentru care se ne intrebuintiamu aplausele, fia o nu fia persóna cuventu de ordinu. — Dupa lupt'a pe campulu de resboiu, urmeaza lupt'a in istoria. — Déca puterea, de a lucrá energicu si cu statornicia, nu este insusi talentulu, e in totu casulu ceea ce 'lu póte mai bine suplini. — Déca se gàsesce ceva in lume, care sè pòta castigá iubirea si admiratiunea ómeniloru, e unu omu curagiosu, unu omu, care se privésca pe dracu in fagia, si se 'lu strige pe nume. — Cine semte in sine o putere mare, dispretiuesce ostentatiunea. — Persónele, cari conducu popórele arare ori tînu sama de invetiamintele istoriei. — Libertatea nu e asigurata de càtu acolo, unde dreptulu de a alege e luminatu prin educatie. — Ideile sunt luptàtorii cei mari ai lumei si ori-ce resboiu, care nu are inapoea s'a o idea, nu e de càtu unu actu de selbatica brutalitate. „Al."

(„La Bourse de Bucarest") e titlulu unui diaru ce a inceputu se apara Dumineca in Bucuresci. Nu se va ocupá numai de finance, ci si de comerciu, de agricultura, de industri'a tierii, adica de totu ce privesce vieati'a economica. Apare odata pe septemana si costa pentru strainatate 25 franci pe anu. Provisóriu apare in limb'a francesa, indata inse ce se va deschide Burs'a, „La Bourse de Bucarest", va aparé simultanu in limb'a romana si limb'a francesa. Atunci, dupa voie, se póte aboná cineva la editi'a romana seu la cea francesa.

Provocare!

Prin care se invita toti acei stimati domni din acestu departiementu, càrora li s'au adresatu apelurile din 25. Martiu a. c. Nr. 8 si 9 in privinti'a inmultirei membriloru associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu si pentru colectarea ofrandeloru in favórea monumentului, ce este a se pune celui mai mare poetu alu nostru „Andreiu Muresianu" si inca n'au corespunsu acelora, cá se binevoiésca, celu multu in tempu de 30 de dile, sumele incurse pentru ambele scopuri a le tramite acestui comitetu, spre inaintare la destinatiunea loru, in totu casulu a ne avisá despre resultatulu colecteloru.

Din Siedinti'a subcomitetului associatiunei; despartiementulu XII, tienuta in Desiu la 17 Iuliu 1881.

Gabriele Manu, directore.   Petru Muresianu, secretariu.

Concursu.

La scólele medie romane gr. or. din Brasiovu sunt de ocupatu urmatórele posturi de profesori:

1) Unu postu de profesoru de filologi'a classica si sciintiele ausiliare la gimnasiu.

2) Unu postu de profesoru de chemia, cá studiu principalu, technologia, merceologia si fisica cá studii ausiliare la scól'a reala si comerciala.

3) Unu postu de profesoru de sciintiele curatu comerciale (comptabilitatea simpla si dupla ect.) la scól'a comerciala.

4) Unu postu de profesóra de lucru de mana in cl. IV si a V de fete.

Péntru ocuparea acestoru posturi se escrie concursu cu terminu pêna la **10 Augustu 1881** st. v. Concurentii voru adresá petitiunile loru càtra subscris'a Eforia scolara, instruite cu documentele:

a) Cà sunt romani de nationalitate si de religiune gr. or.

b) Cà au portare morala si politica buna.

c) Cà sunt sanatosi.

d) Ca in sensulu statutului organicu alu Metropoliei romane gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a si alu regulamentului provisoricu alu Archidiecesei transilvane pentru esaminarea candidatiloru de profesura la scólele secundare romane gr. or. au absolvatu: concursulu de sub Nr. 1 facultatea filosofica la vre-o universitate din patria séu din strainatate; concurentulu de sub Nr. 2 facultatea filosofica séu technica; celu de sub Nr 3 academi'a comerciala séu se produca testimoniu despre studii si pracsa comerciala; concurent'a de sub Nr. 4 cà cunósce lucrulu de mana femeiescu de totu soiulu si are cualificatiune scientifica.

e) Cà cunoscu si limb'a maghiara.

f) Cà voru supune dispositiuniloru in vigóre ale institutului.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi sunt: Pêna la depunerea esamenului de cualificatiune salariu anualu de 700 fl. v. a. Dela depunerea esamenului de cualificatiune, care e obligatu candidatulu a 'lu face in cursu de celu multu trei ani, pentru urmatorii duoi ani 800 fl. v. a., éra mai departe salariulu ordinariu de 900 fl. v. a. Dupa cinci ani de servitiu unu adausu séu quinquenniu de 50 fl. v. a., ce se va repeti de cini oric, in fine dreptu de pensiune conforme statutului in vigóre.

Profesór'a de lucru de mana femeiescu va obtine salariu anualu fiesu de 400 fl. v. a.

Brasiovu 8 Iuliu 1881 s. v. 1—3

Efori'a scóleloru romane centrale gr. or.

Cursulu de Bucuresci

dela 9/21 Iuliu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	91.1/2	92.1/2
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100.—	101.—
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	105.—	106.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	101.1/2	102.1/2
7% „ „ urbane	idem	101.—	102.—
8% Imprum. municipalu . .	idem	104.—	105.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	220.—	235.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	1450	1500
Auru contra argintu		1/2	3/4
Auru contra bilete hipotec. .		1/2	3/4
Auru contra bil. de Banca nat.		1/2	3/4
Florini Val. Austr.		2.15 1/2	2.16 1/2

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 22 Iuliu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	117.50	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	128.25
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	134 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	115.50
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	93.—	Rent'a de harthia aust.	77.35
		„ de argintu „ .	78.35
		„ de auru „	93.90
dto. (II-a emissiune)	110.50	Losurile din 1860 .	133 —
dto. (III-a emissiune)	97.—	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	831.—
Bonuri rurale ungare	100.—		
dto. cu cl. de sortare	99.—	„ bancei de creditu ungare . . .	356 50
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	99.—		
dto. cu cl. de sortare	98 25	„ bancei de creditu austriace . . .	364.10
Bonuri rurale transilvane	98 75	Argintulu . . .	—.—
		Galbini imperatesci .	5 52
„ croato-slav. . .	99 50	Napoleond'ori . .	900 1/2
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	98.—	Marci 100 imp. germ. .	57 35
		Londr'a . .	117.35

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.